dosarul nr.5r-3772/2024
(4-24114017-12-5r-09102024)

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

30 mai 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Renata Popescu-Balta
grefier Regina Ciobanu
cu participarea
petiționarului Căpățînă Ion
agentului constatator Plămădeală Ștefan

judecînd în şedinţă publică contestaţia înaintată de către Căpățînă Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 06 352058 din 09.09.2024 și deciziei agentului constatator în baza art. 238 alin. (1) Cod contravențional

A C O N S T A T A T:

La data de 25.09.2024, Căpățînă Ion a depus în instanța de judecată contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 06 352058 din 09.09.2024 Cod contravențional.

În susținerea contestației Căpățînă Ion a indicat că nu este deacord cu actul contestat și solicită admiterea contestației, anularea procesului verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional, invocînd prevederile art. 443,445 Cod contravențional.

Solicită, admiterea acesteia, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 06 352058 din 09.09.2024.

În ședința de judecată, petiționaarul Căpățînă Ion în ședința de judecată a susținut contestația și a solicitat admiterea acesteia, indicînd că în actul constatator nu s-a indicat corect data, luna și anul nașterii, seria buletinului de identitate nu este indicat și adresa domiciliului complet.

Agentul constatator în ședința de judecată, nu s-a prezentat fiind citat legal despre data, locul și ora examinării contestației, motiv fapt pentru care în baza art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, instanța a considerat posibilă examinarea contestației în lipsa acestuia.

Audiind petiționarul, examinînd materialele cauzei în raport cu norma legală aplicabilă speței, instanța consideră contestația petiționarului urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

Potrivit deciziei agentului constatator, petiționarul a fost supus sancțiunii contravenționale sub formă de avertisment, în baza art. 238 alin. (1) Cod contravențional - oprirea în locuri interzise, se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

În conformitate cu art.384 Cod contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să cunoască fapta imputată, să ia cunoștință de materialele din dosar, să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțe care, în opinia sa trebuie să fie consemnate, să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri.

Articolul 458 alin. (1) din Codul contravențional stipulează că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Potrivit dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Aliniatul alin. (1) al art. 442 din Codul contravențional prevede că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Din perspectiva Convenţiei europene a drepturilor omului, faptele contravenţionale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în privinţa dreptului la un proces echitabil.

Instanța notează, că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act întocmit de un agent aflat în exercițiul funcțiunii care constată starea de fapt, beneficiind de prezumţiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate. El are forţă probantă şi este executat din oficiu, urmând să respecte condiţia de formă *ad validitatem*, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanţa de judecată reţine că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii şi dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 şi 7 din Codul contravenţional Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție în forma *ad validitatem*, pentru încheierea sa valabilă în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional îi este impusă agentului constatator, date fiind dispoziţiile art. 445 din Codul contravenţional.

Din materialele dosarului rezultă, că în privința petiționarului a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție MAI 06 352058 în vederea comiterii contravenției prevăzute de art. 238 aln. (1) Cod contravențional.

În baza art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv temeiurile care atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, și anume, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului- verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede temeiurile nulității relative, astfel încât, celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

În continuare, instanța de judecată notează că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența făptuitorului, or ultimul a semnat procesul vebal și a primit drepturile și obligațile la data de 09.09.2024.

În acest context, instanța reiterează prevederile art. 443 alin. (1) lit. c) Cod contravențional, din care rezultă cert că, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul acestuia prin raportare la cerinţele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulităţii absolute.

În art. 443 alin. (1) lit. c) din Codul contravențional, legiuitorul a prevăzut expres că, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă.

La cazul dedus judecății, instanța stabilește că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, acesta a fost întocmit fără a indica corect data, luna și anul nașterii petiționarului, adresa de domiciliu, seria și numărul buletinului de indentitate eliberat pe numele lui Căpățînă Ion, fapt care duce la nulitatea absolută actului întocmit, potrivit art. 443 alin. (1) lit. c) din Codul contravențional,

Cu referire la acest aspect, instanţa reţine că, verificarea strictă a înscrierii în procesul verbal a datelor prevăzute de lege se impune cu atât mai mult cu cât persoanei învinuite trebuie să i se asigure prezumţia de nevinovăţie instituită prin art. 6 CEDO,

respectiv că săvârşirea faptei contravenţionale se impune a fi constatată personal de agentul constatator, acesta are obligaţia de a efectua toate demersurile necesare pentru a constata dincolo de orice îndoială că fapta a fost săvârşită, în caz contrar dreptul la apărare al persoanei sancţionate contravenţional este încălcat.

Potrivit jurisprudenţei CEDO în cauza *Anghel vs Romania*, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate și poziționează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Astfel, se constată că agentul constatator a admis erori care afectează în mod substanțial fondul cauzei, întrucât nu a fost indicat corect data, luna și anul nașterii petiționarului, adresa de domiciliu, seria și numărul buletinului de indentitate eliberat pe numele lui Căpățînă Ion, situație care determină în conformitate cu art. 445 alin. (1) Cod contravenţional, necesitatea încetării procesului contravenţional, pe motivul nulității acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 443, 445, 448, 461, 462-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 06 352058 din 09.09.2024 întocmit în privința lui Căpățînă Ion, în baza art. 238 alin. (1) din Codul contravențional.

Se încetează procesul contravenţional intentat în temeiul art. 238 alin. (1) Cod contravenţional în privinţa lui Căpățînă Ion, din motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecător Renata Popescu-Balta